

BESLUIT van GS van Utrecht

DATUM	2 december 2021	TEAM	Vergunningverlening Natuur en Landschap
ZAAKKENMERK	Z-WNB-RI-REG-2021-0657	REFERENTIE	Servicebureau
NUMMER	822A77D2	DOORKIESNUMMER	030-2583311
UW BRIEF VAN	14 april 2021	FAX	030-2583139
UW NUMMER	-	E-MAILADRES	Servicebureau@provincie-utrecht.nl
BIJLAGE(N)	1: Voorschriften 2: Kaart plangebied 3: Kaart aangetroffen verblijfplaatsen 4: Voorgestelde maatregelen 5: Aanvullende voorgestelde maatregelen	ONDERWERP	Wnb ontheffing Soortenbescherming Calveenseweg 9 en 14 te Amersfoort

Op 14 april 2021 hebben wij uw aanvraag ontvangen. U heeft ontheffing aangevraagd in het kader van de Wet natuurbescherming (hierna: wet), onderdeel soortenbescherming. De aanvraag is ingediend door Ecologisch Adviesbureau Viridis B.V. namens Ontwikkelingsbedrijf Vathorst, voor de locatie Calveenseweg 9 en 14 te Amersfoort (hierna: plangebied) en is bij ons geregistreerd onder zaakkenmerk Z-WNB-RI-REG-2021-0657.

I. Besluit

Wij besluiten op grond van het bepaalde in de wet en het Beleidskader Wet natuurbescherming provincie Utrecht 2017¹:

ontheffing te verlenen van de verbodsbepalingen genoemd in artikel 3.1, tweede lid van de wet, voor zover dit betreft het opzettelijk beschadigen, vernielen, van nesten, rustplaatsen of eieren van de huismus en steenuil voor de periode van de verzenddatum van dit besluit tot en met 30 november 2022.

II. Omschrijving van de aanvraag

Uw aanvraag heeft betrekking op het slopen van drie schuren en het vervangen van dakplaten bij twee schuren aan de Calveenseweg 9 en 14 te Amersfoort. Een kaart van het plangebied is opgenomen in bijlage 2. U vraagt ontheffing van de verbodsbepaling genoemd in artikel 3.1, lid twee van de wet voor wat betreft de huismus (*Passer domesticus*) en de steenuil (*Athene noctua*) voor de periode van 15 augustus 2021 tot en met 30 november 2022.

III. Procedure

Wij hebben de aanvraag afgehandeld volgens het bepaalde in hoofdstuk 5 van de wet en afdeling 4.1.1 van de Algemene wet bestuursrecht (hierna: Awb). Op 29 september 2021 heeft u deze aanvraag aangevuld.

IV. Toetsingskader

De huismus en de steenuil zijn beschermd op grond van artikel 3.1 van de wet.

¹ https://www.provincie-utrecht.nl/sites/default/files/2020-03/beleidsnota_wet_natuurbescherming.pdf

V. Motivering

De aangevraagde ontheffing kan alleen worden verleend als is voldaan aan elk van de volgende voorwaarden:

- a) er bestaat geen andere bevredigende oplossing;
- b) er is een geldig wettelijk belang;
- c) de maatregelen leiden niet tot verslechtering van de staat van instandhouding van de huismus en de steenuil.

a) Afweging van andere bevredigende oplossingen

Omschrijving van alternatieven

U heeft onderzocht of er redelijke alternatieven zijn voor de ruimtelijke ingreep. U geeft hierover het volgende aan:

"Er is geen andere bevredigende oplossing om het project te realiseren dan op de voorgestelde manier."

Alternatieve locatie

"Het project is locatie gebonden en kan niet op een andere locatie uitgevoerd worden. De asbesthoudende dakplaten dienen vervangen te worden in het kader van de veiligheid. In verband met de aankomende woningbouwontwikkeling in de aangrenzende percelen is het noodzakelijk om de schuren te slopen."

Alternatieve planning

"In de planning wordt rekening gehouden met de kwetsbare periodes van de betreffende soorten. Alle werkzaamheden worden buiten het broedseizoen uitgevoerd. Er is geen betere planning mogelijk voor het uitvoeren van de werkzaamheden."

Alternatieve werkwijze

"De paardenstal en de werkschuur blijven behouden. Hier is het mogelijk om enkel het asbest te saneren en nieuwe dakplaten aan te brengen waardoor de schuren uiteindelijk weer beschikbaar zijn voor beschermde soorten. Voor de overige schuren geldt dat er geen alternatief is voor de sloop in verband met de aankomende woningbouwontwikkeling op de omliggende percelen."

Conclusie

Gezien het bovenstaande zijn er geen redelijke alternatieven waarbij er minder negatief effect op de beschermde soorten optreedt. De alternatievenafweging is hiermee dan ook voldoende onderbouwd.

b) Belangenafweging

Omschrijving van het belang

Wij toetsen of het belang van de ingreep zwaarder mag wegen dan het beschermingsbelang van de soorten zoals is vastgelegd in de wet. Voor de huismus en steenuil heeft u de ontheffing aangevraagd op grond van het belang genoemd in artikel 3.3, vierde lid, onder b, aanhef en onder 1, van de wet: "In het belang van de volksgezondheid of openbare veiligheid". In uw aanvraag heeft u het belang van de ruimtelijke ingreep onderbouwd. U geeft hierover het volgende aan:

"In alle te slopen of renoveren schuren is asbest aanwezig. Asbest is een kankerverwekkende stof waarvan het inademen van vezels kan leiden tot kanker. De dakplaten die asbest bevatten dienen daarom verwijderd te worden. Met betrekking tot werkschuur en de paardenstal is er een mogelijkheid om enkel de dakplaten te vernieuwen. De grote schuur verkeert daarnaast in een dusdanige slechte staat dat deze gesloopt zal worden. Met betrekking tot de kleine schuren zullen deze gesloopt worden omdat de perceelgrens opschuift tot vlak naast de paardenstal. In deze kleine schuren zijn echter geen beschermde verblijfplaatsen aanwezig."

U heeft deze onderbouwing op 29 september 2021 aangevuld met de asbestrapportage² van Wematech Milieuadviseurs B.V. Ook heeft u verder onderbouwd op 17 november dat de te slopen schuur in slechte staat is, en bovendien in de huidige setting geen functie meer heeft.

Conclusie

Hiermee is sprake van een wettelijk belang van de ingreep, namelijk volksgezondheid. In dit geval weegt het belang van de ruimtelijke ingreep daarom zwaarder dan het beschermingsbelang van de soorten.

² Roovers, A.P.M. 2020. Asbestinventarisatie boerderijwoning met opstallen Calveenseweg 7 & 9 te Hoogland. Wematech Milieu Adviseurs B.V. Roosendaal.

c) Ecologische beoordeling

Onderzoek

U heeft het plangebied onderzocht op de aanwezigheid van beschermde soorten. Ook heeft u onderzocht welk effect de ingreep heeft op aanwezige beschermde soorten. Op basis van artikel 3.2 van de Awb hebben wij ons verzekerd van de kwaliteit en zorgvuldigheid van het uitgevoerde ecologische onderzoek.

Aanwezige beschermde soorten

Huismus

Er zijn 15 nesten van de huismus aangetroffen binnen het plangebied, waarvan negen nesten in de paardenstal aan de Calveenseweg 9 en zes nesten in de te slopen veldschuur.

Steenuil

In het plangebied is één roestplaats van de steenuil aangetroffen, op de hooizolder (boven de nokbalken) van de paardenstal aan de Calveenseweg 9.

Een kaart met de locatie van de aangetroffen verblijfplaatsen is opgenomen in bijlage 3 van dit besluit.

Staat van instandhouding

Huismus

Landelijk

"De landelijke staat van instandhouding van de huismus is door SOVON op basis van de huidige trend beoordeeld als matig ongunstig. De geschatte broedpopulatie over de periode 2013-2015 ligt tussen de 600.000-1.000.000 broedparen."

Regionaal en lokaal

"De regionale staat van instandhouding van de huismus in Amersfoort en omgeving is niet exact bekend. Er zijn onvoldoende gegevens bekend om de exacte staat van instandhouding op regionaal niveau aan te geven. Verwacht wordt dat de staat van instandhouding gelijk is aan de landelijke SVI. Lokaal is een grote populatie huismussen aanwezig. Binnen de begrenzing van het plangebied zijn 43 broedparen aanwezig, op basis hiervan kan gesteld worden dat er een stabiele populatie aanwezig is. Afbreuk van de gunstige staat van instandhouding van de lokale populatie huismus wordt voorkomen door het treffen van mitigerende maatregelen in het plangebied."

Steenuil

Landelijk

"De landelijke staat van instandhouding van de steenuil is door SOVON op basis van de huidige trend beoordeeld als matig ongunstig. De geschatte broedpopulatie over de periode 2013-2015 ligt tussen de 7500- 8500 broedparen."

Regionaal en lokaal

"De regionale en lokale stand van instandhouding is onbekend, echter wordt verwacht dat deze in lijn is met de landelijke trend. Recente gegevens uit de NDFF laat zien dat de dichtstbijzijnde territoria van de steenuil aanwezig zijn ten noorden en noordwesten van het plangebied. Dit betreft een locatie te Zevenhuizen alsmede een aantal locaties aan de overzijde van de Laak. Gebaseerd op gegevens van de laatste 3 jaar wordt er geschat dat ongeveer 10 territoria aanwezig zijn binnen de afstand van 4 km van het plangebied.

In de huidige situatie is er geen broedpaar aanwezig binnen het plangebied, wel is er de potentie voor een broedpaar. Door ter mitigatie van de verstoring van de rustlocatie op twee locaties een steenuilenkast op te hangen kan in ieder geval de lokale situatie verbeterd worden, waardoor er mogelijk in de toekomst een broedpaar gebruik zal maken van een kast. Tevens blijft de huidige locatie beschikbaar na afronding van de werkzaamheden, waardoor ook deze al ontdekte locatie zijn functie kan behouden."

Effect van de ingreep op de aanwezige beschermde soorten

Door de werkzaamheden worden 15 nesten van de huismus en één roestplaats van de steenuil vernield. Dit betekent dat er sprake is van het overtreden van verbodsbepalingen uit de wet. Ontheffing is daarom noodzakelijk.

Mitigerende en compenserende maatregelen

Om de negatieve ecologische effecten van de werkzaamheden te beperken heeft u mitigerende (verzachtende) en compenserende (vervangende) maatregelen voorgesteld.

De maatregelen die door ons zijn goedgekeurd, zijn opgenomen in bijlage 4 en bijlage 5 van dit besluit. Door de uitvoering van de maatregelen worden voorafgaand aan de werkzaamheden voldoende tijdelijke alternatieve verblijfplaatsen geplaatst op hiervoor geschikte locaties. De vastgestelde verblijfplaatsen worden voorafgaand aan de werkzaamheden en buiten de meest kwetsbare periode ongeschikt gemaakt. Er worden voldoende geschikte

alternatieve verblijfplaatsen geplaatst als permanente compensatie van de aan te tasten verblijfplaatsen. De tijdelijke alternatieve verblijfplaatsen blijven lang genoeg gehandhaafd om de gewenningsperiode voor de permanente alternatieve verblijfplaatsen te overbruggen.

Gevolgen van de ingreep voor de staat van instandhouding

Door het nemen van mitigerende en compenserende maatregelen en de inrichting van het gebied na afloop van de werkzaamheden leidt de ingreep niet tot verslechtering van de staat van instandhouding van de huismus en steenuil.

VI. Conclusie

Aangezien aan de voorwaarden voor een ontheffing wordt voldaan, verlenen wij u ontheffing als bedoeld in artikel 3.3, eerste lid van de wet. Aan deze ontheffing zijn voorschriften verbonden. Deze zijn opgenomen in bijlage 1 van dit besluit.

VII. Bezwaar

U kunt binnen zes weken na de dag waarop deze beschikking op de voorgeschreven wijze is bekendgemaakt een bezwaarschrift bij Gedeputeerde Staten van Utrecht indienen:

- Digitaal: gebruikt u hiervoor het formulier "Bezwaar tegen beslissing provinciaal bestuur met DigiD". Uw DigiD geldt als ondertekening. U vindt het formulier via: www.provincie-utrecht.nl onder loket / klacht, bezwaar of melding doorgeven / bezwaar tegen beslissing provincie;
- Schriftelijk: t.a.v. de secretaris van de Awb-adviescommissie van PS en GS, postbus 80300, 3508 TH Utrecht.

Het bezwaarschrift moet in ieder geval bevatten:

- uw naam en adres;
- de datum;
- een omschrijving van het besluit waartegen het bezwaar is gericht (indien mogelijk, onder vermelding van het besluitnummer);
- de reden van bezwaar;
- ondertekening.

Aan de behandeling van een bezwaarschrift zijn voor de indiener geen kosten verbonden.

Overigens schort het indienen van een bezwaarschrift de werking van het besluit niet op. Als u niet kunt wachten op de normale behandeling van uw bezwaarschrift, hebt u de mogelijkheid om een voorlopige voorziening aan te vragen bij de rechtbank. U moet op dat moment ook al een bezwaarschrift hebben ingediend. Het verzoek om een voorlopige voorziening richt u aan de voorzieningenrechter van de Rechtbank Midden-Nederland, Sector bestuursrecht, postbus 16005, 3500 DA Utrecht.

VIII. Inwerkingtreding

Dit besluit treedt in werking vanaf het moment dat deze aan u bekend is gemaakt en wordt twee werkdagen na bekendmaking gepubliceerd op de website www.officielebekendmakingen.nl.

IX. Overige informatie

Er kan ook vergunning of ontheffing nodig zijn op grond van andere wetten of verordeningen. Wij adviseren u zo nodig contact op te nemen met uw gemeente en/of regionale uitvoeringsdienst, als u dit nog niet heeft gedaan. Als u vragen heeft over de procedure en de inhoud van dit besluit, kunt u contact opnemen met ons Servicebureau via servicebureau@provincie-utrecht.nl, of op telefoonnummer 030-2583311.

X. Verzending

Wij verzenden dit besluit aan de aanvrager. Een afschrift van dit besluit verzenden wij aan:

- Ecologisch Adviesbureau Viridis B.V.;
- Regionale Uitvoeringsdienst (hierna: RUD) Utrecht;
- Gemeente Amersfoort.

Hoogachtend,
Gedeputeerde Staten van Utrecht,
namens hen

Mevr. drs. ing. S. Heijblom
Teamleider Vergunningverlening Natuur en Landschap
Domein Landelijke Leefomgeving

Bijlage 1: Voorschriften

Aan deze ontheffing zijn de volgende voorschriften verbonden:

Algemeen

1. De ontheffing wordt alleen verleend voor de in dit besluit genoemde soorten en beschreven verboden handelingen.
2. Deze ontheffing geldt alleen voor de werkzaamheden die conform de aanvraag worden uitgevoerd, voor zover in deze ontheffing zelf niet anders is aangegeven.
3. De ontheffinghouder dient direct contact op te nemen met het Servicebureau van de provincie Utrecht (Archimedeslaan 6, postbus 80300, 3508 TH te Utrecht of servicebureau@provincie-utrecht.nl) indien bij het uitvoeren van de werkzaamheden van het project andere beschermde soorten dan de genoemde worden aangetroffen of andere handelingen als bedoeld in voorschrift 1 noodzakelijk zijn.
4. Deze ontheffing kan uitsluitend gebruikt worden door (medewerkers van) de ontheffinghouder of haar rechtsopvolgers of in opdracht van de ontheffinghouder handelende (rechts-)personen. De ontheffinghouder of haar rechtsopvolgers blijven daarbij verantwoordelijk voor de juiste naleving van deze ontheffing.

Voorafgaand aan de werkzaamheden

5. De ontheffinghouder dient een ecologisch werkprotocol op te stellen met daarin minstens de voorschriften uit deze ontheffing. Het werkprotocol dient aanvullend de volgende aspecten te omschrijven:
 - a. Omschrijving van het plangebied (inclusief kaart);
 - b. Activiteiten/werkzaamheden die uitgevoerd worden (inclusief planning);
 - c. Maatregelen die getroffen zijn/worden (locatie op kaart en datum/tijd);
 - d. Informatie en contactgegevens van de begeleidende ecoloog;
 - e. Een overzicht van de activiteiten die door de ecoloog zijn/worden begeleid;
 - f. De manier waarop is/wordt omgegaan met onverwacht aangetroffen (beschermde) soorten binnen het plangebied.
6. Minimaal twee weken voorafgaand aan de start van de werkzaamheden die invloed hebben op de beschermde soorten, moet de ontheffinghouder het meldingsformulier 'aanvang werkzaamheden' volledig invullen op <https://rudutrecht.formulierenserver.nl/startwerkzaamhedenwnb>. Bij de melding dient het werkprotocol zoals omschreven in de voorschriften bijgevoegd te zijn.

Tijdens de werkzaamheden

7. De werkzaamheden en bovengenoemde voorschriften moeten worden uitgevoerd onder begeleiding van een deskundige³ op het gebied van de soorten waarvoor ontheffing is verleend. Deze dient in ieder geval aanwezig te zijn in het plangebied bij de start van de werkzaamheden, voor zover deze invloed hebben op een beschermde soort.
8. Tijdens de uitvoering van de werkzaamheden moet een afschrift van deze ontheffing op de locatie van de werkzaamheden aanwezig zijn en op verzoek te worden getoond aan de daartoe bevoegde toezichthouders of opsporingsambtenaren.
9. Tijdens de werkzaamheden moet een logboek worden bijgehouden. In het logboek worden gemaakte ecologische keuzes vastgelegd, zoals goedkeuren / vrijgeven door een deskundige, afwijkingen van het ecologisch werkprotocol (indien goedgekeurd door het bevoegd gezag) en gekozen mitigerende en/of compenserende maatregelen en de locatie daarvan. In het logboek worden in ieder geval de relevante resultaten van de uitgevoerde handelingen, omschreven in de voorschriften bij dit besluit geregistreerd.

³ Onder deskundige verstaan wij: een persoon die voor de situatie en soorten ten aanzien waarvan hij of zij gevraagd is te adviseren en/of te begeleiden, aantoonbare ervaring en kennis heeft op het gebied van soortspecifieke ecologie. De ervaring en kennis dient te zijn opgedaan doordat de deskundige:

- op HBO-, dan wel universitair niveau een opleiding heeft genoten met als zwaartepunt (Nederlandse) ecologie; en/of
- op MBO niveau een opleiding heeft afgerond met als zwaartepunt de Flora- en faunawet/Wet natuurbescherming, soortenherkenning en zorgvuldig handelen ten opzichte van die soorten; en/of
- als ecoloog werkzaam is voor een ecologisch adviesbureau, zoals een bureau dat is aangesloten bij het Netwerk Groene Bureaus; en/of
- zich aantoonbaar actief inzet op het gebied van de soortenbescherming en is aangesloten bij en werkzaam voor de daarvoor in Nederland bestaande organisaties (zoals Zoogdierverseniging, RAVON, Stichting Das en Boom, Vogelbescherming Nederland, Vlinderstichting, Natuurhistorisch Genootschap, KNNV, NJN, IVN, EIS Nederland, FLORON, SOVON, STONE, Staatsbosbeheer, Natuurmonumenten en De Landschappen) en/of
- zich aantoonbaar actief inzet op het gebied van de soortenmonitoring en/of – bescherming.

10. De maatregelen, genoemd in hoofdstuk 5 van het activiteitenplan van april 2021 (zie bijlage 4) en de maatregelen geleverd in de beantwoording van aanvullende vragen van 29 september 2021 (zie bijlage 5) moeten worden opgevolgd.

Na afloop van de werkzaamheden

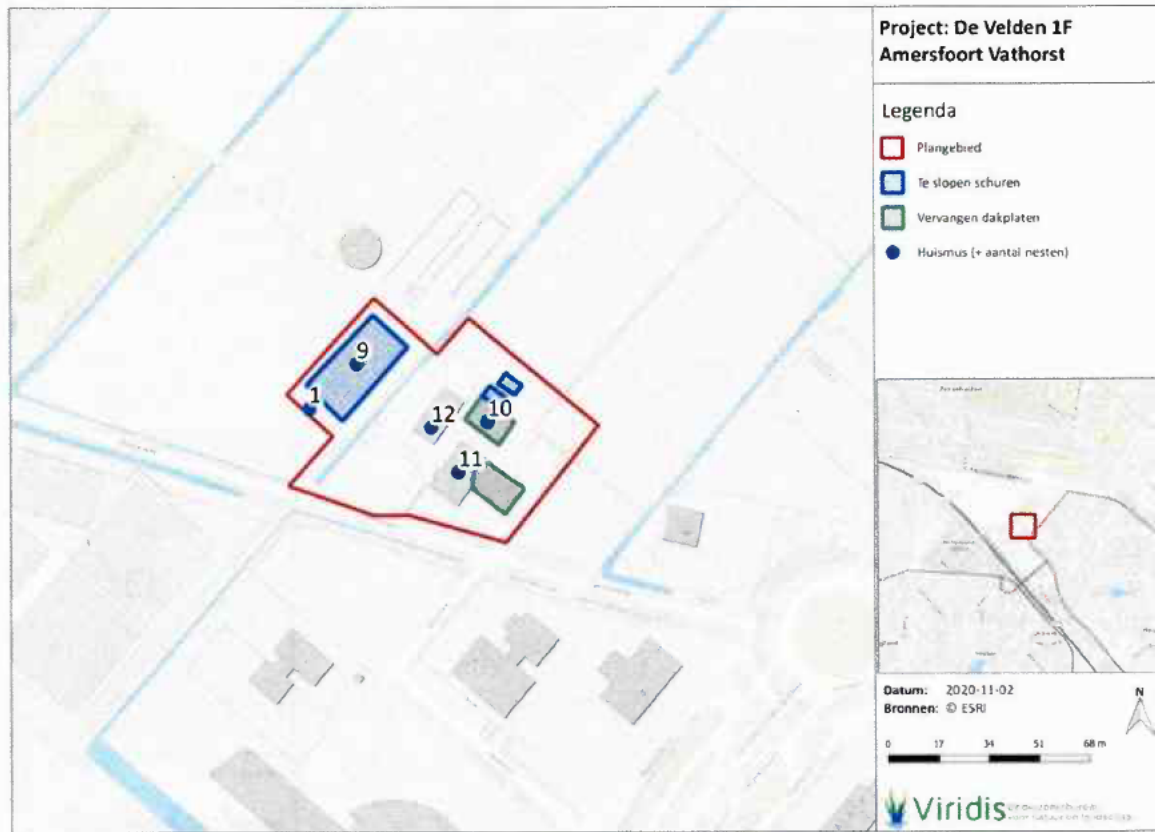
11. Na afronding van de werkzaamheden dient de ontheffinghouder het meldingsformulier 'einde werkzaamheden' volledig in te vullen op <https://rudutrecht.formulierenserver.nl/eindwerkzaamhedenwnb>. Het logboek zoals omschreven in de voorschriften moet bijgevoegd worden.

Bijlage 2: Kaart plangebied

Bron: aangeleverd door Ecologisch Adviesbureau Viridis (14 april 2021)

Bijlage 3: Kaart aangetroffen verblijfplaatsen huismus

Figuur 4.1 | Vastgestelde huismusnesten.

Bijlage 4: Voorgestelde maatregelen

Bron:

"Natuurtoets en ontheffingsaanvraag Velden 1F Amersfoort Vathorst" (versie april 2021)

Aangeleverd door Ecologisch Adviesbureau Viridis (14 april 2021)

5.1 Beantwoording onderzoeksvragen

Om na te gaan of door de ruimtelijke ontwikkeling in het plangebied verbodsbepalingen van de Wet natuurbescherming al dan niet overtreden worden, worden de onderzoeksvragen onderstaand beantwoord.

- ♦ Zijn in het plangebied beschermde soorten en/of verblijfplaatsen van deze soorten aanwezig of te verwachten?

Ja, in het plangebied zijn nestlocaties van huismus en een rustlocatie van steenuil aanwezig. Tevens kunnen er broedgevallen van algemene broedvogels aanwezig zijn in de directe omgeving van het plangebied.

- ♦ Ondervinden aanwezige beschermde soorten negatieve effecten van de voorgenomen ruimtelijke ingreep en de benodigde werkzaamheden?

Ja, door de voorgenomen werkzaamheden gaan 20 nestlocaties van huismus verloren en vindt er een tijdelijke verstoring van een rustplaats van de steenuil plaats.

Wanneer er in het broedseizoen werkzaamheden uitgevoerd worden kunnen er tevens negatieve effecten op algemene broedvogels optreden.

- ♦ Is het mogelijk om optredende negatieve effecten op beschermde soorten te mitigeren? Zo ja, op welke wijze dient dit te geschieden?

Ja, door het nemen van mitigerende maatregelen kunnen negatieve effecten deels voorkomen of verzacht worden. Het is echter niet mogelijk om door het nemen van mitigerende maatregelen te voorkomen dat verbodsbepalingen van de Wet natuurbescherming overtreden worden.

- ♦ Is het noodzakelijk een ontheffing van de Wet natuurbescherming aan te vragen?

Ja, een ontheffing van de Wet natuurbescherming is noodzakelijk alvorens de werkzaamheden uitgevoerd worden.

5.2 Mitigerende maatregelen

Het uitgangspunt van de wet is 'nee, tenzij', dat wil zeggen dat activiteiten met een schadelijk effect op beschermde soorten in principe verboden zijn. Van het verbod op schadelijke handelingen ('nee') kan onder voorwaarden ('tenzij') worden afgeweken, met behulp van een ontheffing waarvoor de bevoegdheid voor het verlenen van een dergelijke ontheffing bij de provincies ligt.

Het uitvoeren van werkzaamheden waarbij rust en voortplantingsplaatsen van huismus en steenuil beschadigd of vernield worden, houdt een overtreding van artikel 3.1, lid 2 van de Wet natuurbescherming in. De aanwezige rust en voortplantingsplaatsen van deze soorten, gaan door de voorgenomen werkzaamheden verloren. De functionaliteit zal, indien geen maatregelen genomen worden, verloren gaan. Het is daarom noodzakelijk om dit verlies van verblijfplaatsen te mitigeren. Hieronder worden algemene en soortspecifieke maatregelen beschreven die uitgevoerd dienen te worden om negatieve effecten te voorkomen.

5.2.1 Algemene maatregelen

In de Wet natuurbescherming is in artikel 1.11 de algemene zorgverplichting opgenomen. In dit artikel is beschreven dat iedereen verplicht is om voldoende zorg in acht te nemen voor de in het wild levende dieren en planten, alsmede voor hun directe leefomgeving. De algemene zorgverplichting geldt te allen tijde tijdens het uitvoeren van werkzaamheden, ongeacht of deze te typeren zijn als zijnde ruimtelijke ontwikkeling of bestendig beheer en onderhoud en ongeacht of er beschermde soorten aanwezig zijn. Dit laatste wil dus zeggen dat ook als er geen beschermde soorten voorkomen, de algemene zorgverplichting ten aanzien van alle soorten in acht genomen dient te worden. Bij de werkzaamheden dienen daarom algemene mitigerende maatregelen uitgevoerd te worden. Deze algemene mitigerende maatregelen zijn onderstaand beschreven.

- De werkzaamheden dienen door een ter zake deskundige ecooloog begeleid te worden. Hierdoor wordt gewaarborgd dat de mitigerende maatregelen op een juiste manier uitgevoerd worden en zo wordt er tevens invulling gegeven aan de algemene zorgverplichting (artikel 1.11 van de Wet natuurbescherming). In Bijlage C is beschreven wat door het Ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit verstaan wordt onder een ter zake kundige;
- Er moet een ecologisch werkprotocol opgesteld worden waarin alle te nemen mitigerende maatregelen, worden vastgelegd. Dit ecologisch werkprotocol moet op de werklocatie aanwezig zijn en bij alle betrokken partijen bekend zijn;
- Werkzaamheden moeten aantoonbaar conform dit protocol worden uitgevoerd. Mochten er zich gedurende de werkzaamheden ten aanzien van beschermde soorten onvoorziene omstandigheden voordoen, wordt direct contact opgenomen met de ter zake deskundige ecooloog.
- De werkzaamheden dienen buiten de meest kwetsbare periodes van de huismus en steenuil uitgevoerd te worden. Dit houdt in dat werkzaamheden niet uitgevoerd mogen worden in de volgende periodes:
 - steenuil: 1 februari t/m eind juli.
 - huismus: 1 maart t/m eind augustus.
 Daarnaast moeten periodes van strenge kou ontzien worden.
- Ook buiten bovenstaande periodes zijn broedgevallen van algemene broedvogels mogelijk, indien tijdens het uitvoeren van werkzaamheden een broedgeval aangetroffen wordt dienen de werkzaamheden onmiddellijk stilgelegd te worden en dient er contact opgenomen te worden met een ter zake kundige.

5.3 Huismus

Bij de werkzaamheden gaan 20 nestlocaties van de huismus verloren. Het is noodzakelijk om deze nestlocaties met een factor 2 te mitigeren, zowel tijdelijk als permanent. De SKWN zal de tijdelijke huismussenkasten realiseren en op locatie plaatsen. De locaties van de kasten zijn in overleg met de SKWN, Bureau Viridis en OBV bepaald. Met betrekking tot het verlies van deze nestlocaties dienen de volgende mitigerende maatregelen uitgevoerd te worden:

Tijdelijke nestlocaties

- Drie maanden voorafgaand aan de werkzaamheden dienen er minimaal 40 tijdelijke nestlocaties aangebracht te worden in het plangebied om de nestlocaties die vernield worden door de werkzaamheden te mitigeren. Deze tijdelijke kasten worden op de volgende locaties geplaatst:
- 4 stuks huismussengalerij à 4 nestlocaties (16 totaal) aan de kopgevel van de kippenstal. De nestlocaties in de galerij hebben een onderlinge afstand van 50 cm.
- Een huismussentil op het voorerf van de aanbouw van de boerderij die plaats biedt voor minimaal 26 paartjes. De huismussentil wordt vergelijkbaar aan de HM-MU-01 van VivaraPro. Zie ook Bijlage D voor een voorbeeld van de huismussentil.

Permanente nestlocaties

Voor het aantal nestlocaties dat verloren gaat dient minimaal het dubbele aantal als alternatieve nestlocatie te worden aangeboden. Dit betekent voor dit project dat er bij afronding van het project minimaal 40 nestlocaties voor de huismus aangelegd moeten worden. Dit wordt in de nieuwe woonwijk ingepast. Hoe dichter de vervangende verblijfplaats bij de oorspronkelijke verblijfplaats wordt gerealiseerd, hoe groter de kans is op succes. Als vuistregel geldt dat de nieuwe nestlocaties zich bevinden binnen een cirkel van 200 meter van de oorspronkelijke nestlocaties.

- Ontwikkelaars en kavelkopers in het aangrenzende te ontwikkelen gebied worden verplicht per woning een neststeen voor huismus in te metselen in de gevel. In overleg kunnen neststenen worden geclusterd per bouwblok of strook. Deze verplichting maakt onderdeel uit van de koopovereenkomst. Hierdoor wordt er ruimschoots permanent gemitigeerd in de nieuwe woonwijk.
- De aangebrachte tijdelijke mitigatie zal niet verwijderd worden na uitvoering van de werkzaamheden en kunnen daarom, mits duurzaam gefabriceerd, tevens worden beschouwd als permanente mitigatie.
- Na afronding van de werkzaamheden aan de paardenstal zijn de hier aanwezige nestlocaties weer beschikbaar voor vestiging van de huismus. Het betreft hier in de huidige situatie 10 nesten.

Figuur 5.1 | Potentiële locaties tijdelijke (en permanente) mitigatie

5.4 Steenuil

Bij de werkzaamheden gaat een rustlocatie van de steenuil verloren. Het is noodzakelijk om deze nestlocaties met een factor 2 te mitigeren, hierbij wordt direct permanente mitigatie aangebracht. Deze mitigatie bestaat uit het plaatsen van 2 steenuilkasten (Zie bijlage D) op daarvoor geschikte locaties.

De locaties van de tijdelijke kasten zijn bepaald in overleg met de regiocoördinator SKWN, deze stichting zal tevens de kasten realiseren en plaatsen. De vervangende verblijfplaatsen moeten:

- Er worden twee steenuilkasten in eiken in de bestaande bomenrij tussen het erf van de Calveenseweg 9 en de schuur aan de Calveenseweg 14 geplaatst.
- Deze kasten worden zo spoedig mogelijk, maar bij voorkeur minimaal drie maanden voor de start van de werkzaamheden, geplaatst.

- Na afronding van de werkzaamheden is de oorspronkelijk rustlocatie in de nok van de paardenschuur weer beschikbaar voor de steenuil.
- De geplaatste steenuilkasten blijven ook na afronding van de werkzaamheden beschikbaar.
- De SKWN zal gedurende minimaal 5 jaar de steenuilkasten onderhouden.

5.5 Natuurinclusief bouwen

De realisatie van een nieuwe woonwijk is bij uitstek het moment om na te denken over de mogelijkheden om natuurinclusief te bouwen. Door al in een vroeg stadium na te denken over de mogelijkheden kan natuur op een relatief goedkope en eenvoudige manier geïntegreerd worden in de woningen. Naast de al opgenomen neststeen voor huismussen kan er bijvoorbeeld ook gedacht worden over het geschikt maken van de woning voor vleermuizen. Dit levert niet alleen vele voordelen op voor flora en fauna, maar biedt ook een gezonde en prettige leefomgeving voor de toekomstige bewoners van de wijk. Meer informatie over

de mogelijkheden voor natuurinclusief bouwen is onder andere te vinden op de website bouw natuurinclusief: <https://www.bouwnatuurinclusief.nl/>

5.6 Conclusie

Door de sloop van de bebouwing zullen de jaarrond beschermde nestlocaties van de huismus en een rustlocatie van de steenuil verdwijnen. Het aanvragen van een ontheffing van de Wet natuurbescherming is

hierdoor noodzakelijk. De onderbouwing voor deze ontheffingsaanvraag wordt in het volgende hoofdstuk beschreven.

Bijlage 5: Aanvullende voorgestelde maatregelen

Aanvullende maatregelen uit de beantwoording van de aanvullende vragen, aangeleverd op 29 september 2021 door Ecologisch Adviesbureau Viridis.

Huismus

Uw onderzoek naar de huismus heeft plaatsgevonden in de periode april-mei 2017. U heeft uw aanvraag ingediend op 14 april 2021. Ten tijde van de aanvraag was het onderzoek dus ruim vier jaar oud, terwijl dit niet ouder dient te zijn dan drie jaar. In 2020 heeft u onderzoek gedaan naar steenuil. Indien u in 2020 ook het huismussenonderzoek heeft herhaald verzoeken wij u hiervan de gegevens alsnog te verstrekken. Wij wijzen u erop dat het onderzoek uit 2017 te oud is als basis voor een ontheffingsaanvraag.

"Omdat dit al in de lijn der verwachting lag zijn er inderdaad extra huismusonderzoeken uitgevoerd. Deze bezoeken zijn uitgevoerd op 12-5-2021 (06:28-07:30, 9°C, windkracht 2, onbewolkt) en op 24-5-2021 (19:00 – 20:05, 9°C, windkracht 2, bewolkt). Hierbij zijn er in de kapschuur 9 in gebruik zijnde nesten van huismus vastgesteld (1 minder dan in de aanvraag). Ook in de aangrenzend schuur zijn minder nesten vastgesteld, 6 in totaal. Het losse nest in de heg is niet meer aangetroffen.

Rondom de kippenschuur en de woning was zeer veel activiteit van huismussen, vermoedelijk zijn in de kippenschuur meer nesten aanwezig maar deze locatie was bij beide onderzoeken niet te betreden. Gezien het feit dat deze nesten buiten de invloedssfeer van de werkzaamheden liggen is er geen extra bezoek gebracht om deze nesten in kaart te brengen.

De inmiddels gerealiseerde tijdelijke mitigatie is conform activiteitenplan uitgevoerd voor het aantal nesten zoals vastgesteld in 2017. Daarnaast zijn na afronding van de werkzaamheden de nestlocaties in de paardenschuur weer beschikbaar waardoor er voor het broedseizoen in 2021 voldoende nestmogelijkheden beschikbaar zijn voor de huismussen. Tevens zullen conform activiteitenplan in de naastgelegen woonwijk de permanente voorzieningen getroffen worden."